

29 Απριλίου, 2009.

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ Μ.Μ.Ε.

Εκπρόσωπος του Παγκύπριου Ιατρικού Συλλόγου συμμετείχε στην σύσκεψη για λήψη μέτρων αντιμετώπισης της γρίπης των χοίρων υπό την Προεδρία του Υπουργού Υγείας.

Ο Παγκύπριος Ιατρικός Σύλλογος δηλώνει ετοιμότητα για ενημέρωση των μελών του τόσο για την λήψη γενικών μέτρων ως και για συγκεκριμένες οδηγίες για εντοπισμό υπόπτων περιστατικών ως και των μέτρων αντιμετώπισης περιστατικών που έχουν εκδηλωθεί.

Απεφασίσθη η επιτροπή να συνεδριάσει και να υπάρξει αλληλοενημέρωση σε πολύ συχνά χρονικά διαστήματα.

Ο Παγκύπριος Ιατρικός Σύλλογος σύντομα προτίθεται να οργανώσει ημερίδα για την Γρίπη των Χοίρων με ομιλητές από την Ελλάδα.

Επίσης παραθέτουμε απαντήσεις σ' ερωτήματα πληροφορίες που εδόθησαν στον Παγκύπριο Ιατρικό Σύλλογο από τον Σύμβουλο του Π.Ι.Σ. Λοιμωξιολόγον, Καθηγητή Γεώργιο Λ. Πετρίκκο και Πρόεδρο της Κυπριακής Εταιρείας Χημειοθεραπείας και Λοιμώξεων.

ΓΡΙΠΗ ΤΩΝ ΧΟΙΡΩΝ

Τι είναι η γρίπη των χοίρων;

Η γρίπη των χοίρων είναι μία οξεία νόσος του αναπνευστικού συστήματος των χοίρων που οφείλεται σε ιό της γρίπης τύπου Α. Γρίπη που προέρχεται από χοίρους έχει αναφερθεί και σε άγρια πτηνά, άλογα και ανθρώπους αλλά η μετάδοση από το ένα ζωικό είδος στο άλλο θεωρείται σπάνιο γεγονός. Έως τώρα έχουν απομονωθεί σε χοίρους τρεις υπότυποι του ιού της γρίπης: ο H1N1, ο H1N2 και ο H3N2. Από τις 24 Απριλίου έχει γίνει γνωστή από τον Παγκόσμιο Οργανισμό Υγείας μια επιδημία γρίπης των χοίρων τύπου Α/H1N1, σε ανθρώπους στο Μεξικό και στις ΗΠΑ. Η εξέταση σε εργαστήριο των ΗΠΑ ενός αριθμού δειγμάτων από το Μεξικό κατέδειξε ότι πρόκειται για το ίδιο στέλεχος του ιού γρίπης των χοίρων στις δύο χώρες. Ακόμα έχουν αναφερθεί κρούσματα στο Καναδά, το Ηνωμένο Βασίλειο, την Ισπανία, το Ισραήλ και τη Νέα Ζηλανδία

Μπορούν να μολυνθούν και οι άνθρωποι από γρίπη των χοίρων;

Ναι. Ήδη από τα τέλη της δεκαετίας του 1950 είχαν αναφερθεί μεμονωμένα κρούσματα γρίπης των χοίρων σε ανθρώπους που είχαν άμεση επαφή με τα ζώα (π.χ. εργαζόμενοι σε φάρμες με χοίρους). Στην Ευρώπη, έχουν αναφερθεί 17 κρούσματα γρίπης των χοίρων από το 1958. Στις ΗΠΑ, μία επιδημία γρίπης των χοίρων αναφέρθηκε σε στρατιωτικό προσωπικό στο Fort Dix του New Jersey το 1976, αν και δεν αποδείχθηκε ποτέ επιδημιολογική σχέση με χοίρους. Υπήρχε, όμως, μετάδοση της νόσου από άνθρωπο σε άνθρωπο, γεγονός που οδήγησε σε περισσότερα από 200 κρούσματα, εκ των οποίων 12 νοσηλεύθηκαν και ένα απεβίωσε.

Ποια η σημασία της Γρίπης των χοίρων για τη Δημόσια Υγεία;

Η βασική σημασία της γρίπης των χοίρων για τη δημόσια υγεία αφορά στην πιθανότητα γενετικού ανασυνδυασμού του ιού και δημιουργίας ενός νέου στελέχους. Λόγω της μη ύπαρξης ανοσίας στον πληθυσμό, αυτό το νέο στέλεχος θα μπορούσε δυνητικά να προκαλέσει πανδημία γρίπης.

Στην παρούσα επιδημία, το υπεύθυνο στέλεχος του ιού συνδυάζει γονίδια ιών γρίπης χοίρων, γρίπης πτηνών και ανθρώπινης γρίπης, και ο συνδυασμός αυτός δεν έχει ανιχνευτεί στο παρελθόν. Το νέο αυτό στέλεχος φαίνεται ότι έχει την ικανότητα να μεταδίδεται από άνθρωπο σε άνθρωπο. Σε αυτό συνηγορεί η εκτεταμένη γεωγραφική διασπορά των κρουσμάτων, χωρίς προφανή σύνδεση μεταξύ τους, και χωρίς καταγεγραμμένη επαφή με ζώα. Ακόμη φαίνεται ότι τα άτομα που προσβάλλονται είναι νέα και υγιή, ενώ έχει σημειωθεί και αριθμός θανάτων στο Μεξικό.

Ποια είναι τα συμπτώματα της γρίπης των χοίρων στους ανθρώπους;

Τα συμπτώματα της νόσου στους ανθρώπους είναι παρόμοια με αυτά της εποχικής γρίπης: *αιφνίδια έναρξη πυρετού και συμπτώματα από το αναπνευστικό σύστημα (όπως βήχας, καταρροή, πονόλαιμος, πόνος στους μύς, πονοκέφαλος), ενώ μπορεί να παρουσιαστούν και συμπτώματα από το γαστρεντερικό, όπως διάρροια.*

Πώς μολύνονται οι άνθρωποι;

Συνήθως, οι άνθρωποι μολύνονται με τον ιό της γρίπης των χοίρων μέσω άμεσης επαφής με χοίρους. Έχουν αναφερθεί κρούσματα λόγω μετάδοσης από άνθρωπο σε άνθρωπο στο παρελθόν, αλλά είναι πολύ σπάνια. Ο ιός δεν μεταδίδεται από κατανάλωση χοιρινού κρέατος ή προϊόντων του.

Γιατί συνιστά πρόβλημα η διαμορφωθείσα κατάσταση στο Μεξικό και τις ΗΠΑ;

Το νέο στέλεχος ιού γρίπης των χοίρων, που αρχικά απομονώθηκε σε περιοχές του Μεξικού και σε νότιες περιοχές των ΗΠΑ, περιέχει γονίδια ιού γρίπης από χοίρο, πτηνά και άνθρωπο, σε έναν συνδυασμό που δεν είχε παρατηρηθεί στο παρελθόν. Επιπρόσθετα, υπάρχουν ενδείξεις για μετάδοση από άνθρωπο σε άνθρωπο, ενώ έχει αναφερθεί βαριά νόσηση σε μεγάλο αριθμό ασθενών στο Μεξικό. Αυτό αυξάνει την πιθανότητα πρόκλησης επιδημίας με παγκόσμια διασπορά.

Πώς αντιμετωπίζεται προς το παρόν η κατάσταση;

Οι Υγειονομικές αρχές και τα αρμόδια υπουργεία βρίσκονται σε καθημερινή επικοινωνία με το Ευρωπαϊκό Κέντρο Ελέγχου και Πρόληψης Νοσημάτων (ECDC) και τον Παγκόσμιο Οργανισμό Υγείας (WHO) και παρακολουθούν στενά την κατάσταση.

Οι Υγειονομικές αρχές στο Μεξικό και στις ΗΠΑ έχουν λάβει μέτρα ελέγχου της επιδημίας, όπως ενημέρωση σχετικά με τα μέτρα τήρησης προσωπικής υγιεινής, ενίσχυση της επιδημιολογικής επιτήρησης και συμβουλές για αποφυγή μεγάλων συναθροίσεων, με σκοπό την αποφυγή της εξάπλωσης της νόσου. Ορισμένες χώρες άρχισαν να λαμβάνουν μέτρα όπως η προληπτική θερμομέτρηση των ταξιδιωτών και η απαγόρευση εισαγωγής χοιρινών από το Μεξικό

Τι μέτρα έχουν ληφθεί μέχρι στιγμής για την όλη κατάσταση;

Το Κέντρο Ελέγχου και Πρόληψης Ασθενειών των ΗΠΑ (US CDC), το Ευρωπαϊκό Κέντρο Ελέγχου και Πρόληψης των Ασθενειών (ECDC), η Ευρωπαϊκή Επιτροπή και η Παγκόσμια Οργάνωση Υγείας (Τμήμα Ευρώπης) παρακολουθούν και αξιολογούν στενά την κατάσταση. Οι Υπηρεσίες Υγείας του Μεξικού έχουν αναλάβει σειρά μέτρων για έλεγχο και αντιμετώπιση της κατάστασης όπως κλείσιμο σχολείων, αποφυγή μεγάλων συγκεντρώσεων και διανομή αντιιικών φαρμάκων σε αυτούς που συστήνεται. Ακόμα έχουν εκδώσει συμβουλές για μέτρα υγιεινής ώστε να προληφθεί η μετάδοση της γρίπης. Οι αντίστοιχες Υπηρεσίες των ΗΠΑ έχουν επίσης εκδώσει οδηγίες για μέτρα υγιεινής στις περιοχές οι οποίες έχουν επηρεαστεί και έχουν εντατικοποιήσει την επιδημιολογική επιτήρηση

Στην ΕΕ το ECDC παρακολουθεί την επιδημιολογική κατάσταση και αξιολογεί τους κινδύνους. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή εργάζεται στενά με τις χώρες-μέλη για όλα τα θέματα που αφορούν τη διαχείριση του κινδύνου στα πλαίσια του Early Warning and Response System (EWRS). Το Health Security Committee συναντάται επίσης για να συζητήσει την κατάσταση. Το Global Health Security Initiative ανταλλάσσει πληροφορίες για την παρούσα κατάσταση και για μέτρα που θα πρέπει να ληφθούν

Τι εννοούμε με τον όρο «πανδημία γρίπης»;

Ως πανδημία γρίπης χαρακτηρίζεται μία επιδημία με παγκόσμια εξάπλωση που προκαλείται από ένα καινούριο ιό της γρίπης που προσβάλλει ένα μεγάλο ποσοστό του πληθυσμού που δεν έχει ανοσία στον ιό. Κατά τον εικοστό αιώνα, υπήρξαν 3 πανδημίες (το 1918, το 1957 και το 1968).

Υπάρχει εμβόλιο για τη γρίπη των χοίρων;

Όχι, δεν υπάρχει αυτή τη στιγμή εμβόλιο που να προστατεύει τους ανθρώπους από τη γρίπη των χοίρων, αλλά υπάρχει ένα που προστατεύει τους ίδιους τους χοίρους.

Το υπάρχον εμβόλιο για την εποχική γρίπη προστατεύει τον άνθρωπο από τη γρίπη των χοίρων;

Δεν φαίνεται ότι το εμβόλιο για την εποχική γρίπη προστατεύει κατά της γρίπης των χοίρων. Ωστόσο, δεν μπορεί να αποκλειστεί, στην παρούσα φάση, η παράλληλη προστασία από το υπάρχον εμβόλιο για την εποχική γρίπη. Πρέπει να διεξαχθούν οι σχετικές επιστημονικές μελέτες για να αποδειχθεί ή να αποκλειστεί κάτι τέτοιο. Αυτές οι μελέτες έχουν ξεκινήσει ήδη, αλλά θα χρειαστεί αρκετός χρόνος για την εξαγωγή ασφαλών συμπερασμάτων.

Μπορεί να θεραπευτεί η γρίπη των χοίρων στους ανθρώπους;

Η αγωγή είναι κυρίως συμπτωματική. Οι περισσότεροι ιοί γρίπης των χοίρων είναι ευαίσθητοι σε υπάρχοντα αντιικά φάρμακα, όπως οι αναστολείς της νευραμινιδάσης (οσελταμιβίρη και ζαναμιβίρη). Ο ιός που απομονώθηκε στο Μεξικό και τις ΗΠΑ είναι ευαίσθητος σε αναστολείς νευραμινιδάσης αλλά ανθεκτικός σε άλλα φάρμακα (π.χ. αμανταδίνη).

Αντιμετωπίζουμε μια καινούργια πανδημία γρίπης;

Η πανδημία γρίπης χαρακτηρίζεται από μια συνεχή επιδημία σε διεθνές επίπεδο από ένα νεοεμφανισθέντα ιό γρίπης που επηρεάζει μεγάλο ποσοστό του ανθρώπινου πληθυσμού, το οποίο δεν έχει ανοσία για το συγκεκριμένο ιό. Τον 20^ο αιώνα συνέβηκαν τρεις πανδημίες γρίπης, το 1918, το 1957 και το 1968. Η ΠΟΥ στο *Global Influenza Preparedness Plan* the World Health Organisation (WHO) έχει καθορίσει έξι φάσεις ετοιμότητας για πανδημία και η αρμόδια επιτροπή Επείγουσας Κατάστασης του Οργανισμού σε επείγουσα συνάντηση της στις 27 Απριλίου 2009 καθόρισε 4^η φάση ετοιμότητας

Πως μπορώ να προστατευτώ από τη νόσο;

- Αποφεύγετε στενές επαφές με άτομα που έχουν ασθενήσει. Εάν αρρωστήσετε, κρατείστε απόσταση από τους άλλους για να μην τους μεταδώσετε τη νόσο
- Μην πηγαίνετε στη δουλειά ή στο σχολείο εάν αρρωστήσετε, αλλά μείνετε στο σπίτι σας για να μην μεταδώσετε την ασθένεια και στους άλλους
- Καλύψτε το στόμα και τη μύτη σας με μαντήλι όταν βήχετε ή φτερνίζετε. Πετάξτε το μαντήλι στα σκουπίδια μετά τη χρήση του. Με αυτόν τον τρόπο, προστατεύετε τους άλλους
- Το συχνό πλύσιμο χεριών θα σας προστατέψει από τα μικρόβια. Πλύνετε τα χέρια σας συχνά, ειδικά μετά το βήχα ή το φτέρνισμα. Τα καθαριστικά χεριών που περιέχουν αλκοόλ είναι επίσης αποτελεσματικά. Αποφύγετε να ακουμπάτε τα μάτια__

Είναι ασφαλές το ταξίδι σε προσβεβλημένες περιοχές (Μεξικό, την Καλιφόρνια ή το Τέξας);

Προς το παρόν, δεν έχει εκδοθεί σχετική οδηγία από τον Παγκόσμιο Οργανισμό Υγείας (WHO) για αποφυγή ταξιδιού στις προσβεβλημένες περιοχές. Άτομα που σκοπεύουν να ταξιδέψουν σε αυτές τις περιοχές μπορούν να απευθύνονται στο δικτυακό τόπο του Υπουργείου Υγείας Κύπρου (<http://www.moh.gov.cy>) του ΚΕΕΛΠΝΟ Ελλάδος ([www . keelpno . gr](http://www.keelpno.gr)) ή του WHO ([www . who . in t](http://www.who.int)). Όλοι οι ταξιδιώτες θα πρέπει να τηρούν με σχολαστικότητα μέτρα προσωπικής υγιεινής, όπως αναφέρονται πιο κάτω.

Τι μέτρα θα πρέπει να λάβει κάποιος που πρόκειται να ταξιδέψει σε προσβεβλημένες περιοχές

Οι ταξιδιώτες προς αυτές τις περιοχές θα πρέπει να παίρνουν τις συνηθισμένες προφυλάξεις που αφορούν τις λοιμώξεις του αναπνευστικού συστήματος αν πρόκειται να ταξιδέψουν σε περιοχές που έχουν παρουσιαστεί ανθρώπινα περιστατικά γρίπης των χοίρων. Τα γενικά αυτά μέτρα συνίστανται σε

- Αποφυγή στενής επαφής με ασθενείς. Σε περίπτωση που κάποιος ασθενήσει θα πρέπει να διατηρεί κάποια απόσταση από τους άλλους, ώστε να μην τους μεταδώσει την ασθένεια.
- Παραμονή στο σπίτι σε περίπτωση ασθένειας ώστε να προληφθεί η μετάδοση της στο περιβάλλον της εργασίας ή του σχολείου
- Κάλυψη του στόματος και της μύτης με χαρτομάντιλο όταν βήχει ή φτερνίζεται θα προφυλάξει τους γύρω του. Το χαρτομάντιλο θα πρέπει στη συνέχεια να πετιέται με τον κατάλληλο τρόπο στα σκουπίδια
- Συχνό πλύσιμο των χεριών με σαπούνι και νερό, ιδίως μετά από βήξιμο ή φτάρνισμα μπορεί να προστατέψει από τα μικρόβια. Αντισηπτικά για τα χέρια με βάση το οινόπνευμα μπορούν επίσης να είναι αποτελεσματικά.

- Αποφυγή επαφής με τα μάτια, τη μύτη ή το στόμα, αφού τα μικρόβια συχνά μεταδίδονται όταν κάποιος τα ακουμπήσει, με την επαφή με κάποιο μολυσμένο υλικό.

Τι μέτρα θα πρέπει να λαμβάνονται από τους ταξιδιώτες που επιστρέφουν από περιοχές που έχουν επηρεαστεί.

Ταξιδιώτες που επιστρέφουν από περιοχές που έχουν επηρεαστεί θα πρέπει να παρακολουθούν την υγεία τους και σε περίπτωση που μέσα σε επτά ημέρες από την επιστροφή τους παρουσιάσουν κάποιο από τα πιο κάτω συμπτώματα θα πρέπει να μιλήσουν αμέσως με το γιατρό τους

- Πυρετός
- Συμπτώματα από το αναπνευστικό όπως βήχα ή ρινική καταρροή
- Κυνάγχη

και πιθανόν άλλα συμπτώματα όπως

- Μυαλγίες
- Πονοκέφαλο
- Ρίγος
- Καταβολή
- Έμετους ή διάρροιες (παρόλο που δεν είναι τυπικά για γρίπη των χοίρων εν τούτοις έχουν περιγραφεί σε κάποια από τα πρόσφατα περιστατικά)